

Belediyelerin Sunduğu Spor Hizmetlerine Yönelik Halkın Algı ve Beklentileri – Adapazarı İlçesi Örneği

Gökhan ÇAKMAK^{1*}

Faik Orhun TAPŞIN²

¹Kocaeli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, KOCAELİ

²Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, ANKARA

DOI: 10.31680/gaunjs.688748

Orijinal Makale / Original Article

Geliş Tarihi / Received: 13.02.2020

Kabul Tarihi / Accepted: 07.09.2020

Yayın Tarihi / Published: 14.09.2020

Öz

Belediyeler, belirli bir coğrafyada yaşayan halkın ortak ihtiyaçlarını gidermek üzere karar organları halkça seçilen, yasalarca belirlenmiş görev ve yetkileri olan, kendine özel geliri, bütçesi ve personeli olan kamu tüzel kişileri şeklinde tanımlanabilir. Belediyelerin en önemli görevlerinden biri de sorumlu olduğu alan içerisinde yaşayan halka spor hizmetleri sunmaktır. Bu çalışmanın amacı halkın belediyelerin verdiği spor hizmetlerine yönelik algı ve beklentilerinin araştırılmasıdır. Bu çalışmada karma yöntem kullanılmıştır. Anket formu, Çoban (2002) tarafından spor hizmetleri konusunda halkın belediyelerden beklentilerini araştırmak amacıyla hazırlanmış ve Avcılar (2016) tarafından düzenlenmiş olup araştırmacılar tarafından güncellenmiştir. Çalışmaya Sakarya ili merkez ilçesi olan Adapazarı'nda ikamet eden ve kolayda örneklem yoluyla seçilen 288 kişi katılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 25.0 programı kullanılmıştır. Yüzde frekans analizinin yanı sıra veriler normal dağılmadığı için parametrik olmayan testlerden Mann Whitney-U ve Kruskal Wallis testleri kullanılmıştır. Katılımcılara spor hizmetleri ile ilgili beklentilerine yönelik açık uçlu bir soru sorulmuş ve bu sorunun deşifre ve analizi ise araştırmacılar tarafından yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda belediyelerin spor hizmetlerini halkın beklentilerini göz önünde bulundurarak sunması gerektiği, belediyelerin spor hizmeti sunmasının halkla olan iletişimini kuvvetlendirdiği, oyun ve spor alanları yapmanın belediyelerin sorumluluğunda olduğu; katılımcıların verdikleri yanıtların yaş, eğitim durumu ve spor hizmetlerini yeterli bulup bulmama değişkenlerine göre farklılık gösterdiği; ilçede bulunan tesis sayısının halk tarafından yeterli bulunmadığı, daha nitelikli ve ücretsiz spor salonlarının yapılması gerektiği, sunulan spor hizmetlerinin çeşitlendirilerek reklam ve tanıtım faaliyetlerinin artırılması gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Spor hizmetleri, belediye, halk algısı

Public Perceptions and Expectations for Sports Services Offered by Municipalities - Example of Adapazarı District

Abstract

Municipalities are defined as public legal entities whose decision-making bodies are chosen by the public to fulfill the common needs of the people living in a specific geographical area, have duties and authorities determined by law, and have special income, budget and personnel. One of the most important duties of the municipalities is to provide sports services to the people living in the area in which it is responsible. The aim of this study is to investigate the perceptions and expectations of the public towards the sports services provided by the municipalities. The mixed method was used in this study. The questionnaire form was prepared by Çoban (2002) in order to investigate the expectations of the people from the municipalities regarding sports services, and was prepared by Avcılar (2016) and updated by the researchers. The study was conducted with 288 people, who were selected by sampling easily and living in Adapazarı, a central district of Sakarya. SPSS 25.0 program was used for data analysis. In addition to percentage frequency analysis, Mann Whitney-U and Kruskal Wallis tests were used as nonparametric tests since the data were not normally distributed. An open-ended question was asked to the participants about their expectations about sports services, and this question was deciphered and analyzed by the researchers. As a result of the study, it is stated that municipalities should provide sports services by considering the expectations of the public, the provision of sports services by the municipalities strengthens the communication with the public, and it is the responsibility of the municipalities to make games and sports areas; participants' responses differed according to age, educational background, and whether they found sports services adequate; It was concluded that the number of facilities in the district is not sufficient by the public, more qualified and free sports halls should be built, the sports services offered should be diversified and advertising and promotion activities should be increased.

Keywords: Sports services, municipality, public perception

* **Sorumlu Yazar:** Gökhan ÇAKMAK

E-mail: cakmakgokhan23@gmail.com

Bu çalışma 17.Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi'nde sözel bildiri olarak sunulmuştur.

Giriş

Belediyeler, belirli bir coğrafyada yaşayan halkın ortak ihtiyaçlarını gidermek üzere karar organları halkça seçilen, yasalarca belirlenmiş görev ve yetkileri olan, kendine özel geliri, bütçesi ve personeli olan kamu tüzel kişileri şeklinde tanımlanabilir (Atalay, Yücel ve Korkmaz, 2016). İnsan istek ve ihtiyaçlarının karşılanması noktasında birincil derecede sorumlu kurumlar belediyelerdir ve sosyal devlet olgusunun yereldeki tezahürleri olarak algılanabilirler (Yücel, Atalay ve Korkmaz, 2016). Spor, bir bölgede yaşayan halk için belediyenin yapabileceği en önemli hizmet alanlarından biridir (Atalay, 2015). Spor, kişisel ve toplumsal sağlığı koruyucu ve geliştirici niteliklere sahip bir olgu olduğu için bir ihtiyaçtır ve belediyeler tarafından topluma sunulması gereken bir hizmettir. Özellikle boş zamanlarını değerlendirme arayışında olan insanlar için spor önemli bir konumdadır.

Sporun kitlelere yayılmasında belediyeler önemli bir konumda yer almaktadır. Sporun yayılması için belediyeler gelirlerinin bir kısmını projelere ve çalışmalara ayırmaktadır (Akşar, 2010). Halkın sporu bir yaşam biçimi olarak kabul etmesini ve düzenli olarak spor yapmasını sağlamak diğer kurumların yanı sıra belediyelerin en önemli amaçlarından biri olmalıdır (Zengin ve Öztaş, 2008). Spor faaliyetleri, çeşitli alt sektörler ve farklı kurumsal ortamlarda, halka yönelik birçok spor organizasyonu ile teşvik edilmektedir (Teixeira ve Riberio, 2016). Ülkemizde özellikle büyükşehir belediyeleri birçok branşta faaliyet spor kulübüne sahip olmasına rağmen çoğu belediye halen en ciddi yatırımlarını kentin futbol takımına yapmaktadır. Belediyelerin asli görevi performans sporunu değil herkes için sporu desteklemek olmalıdır.

Halka spor hizmeti sunmak belediyelere yasalarla da yüklenen görevlerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır (Kurtipek ve Yenal, 2019). Anayasa'nın 59. maddesinde belirtilen devlet kavramı ile belediyelere anayasal bir sorumluluk yüklenmiş ve belediyeler devletin yereldeki temsilcileri olarak görülmüştür (Çoban ve Devocioğlu, 2006). 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu (2004) ve 5393 sayılı Belediye Kanunu (2005) ile de belediyelere halka spor hizmeti sunma görevi verilmiştir.

Temelde kitle sporunun yaygınlaştırılması ve herkes için spor anlayışının tüm ülkeye yayılmasının belediyelerin asli görevleri arasında olduğu söylenebilir (Yücel, Atalay ve Korkmaz, 2016). Sporla ilgili olarak aktivite ve eğlence merkezleri vb. yerleri yapmak, yaptırmak, işletmek veya işletmek belediyelerin sorumluluğundadır (Üzüm ve diğerleri, 2016). Fonksiyonları gereği sürekli halkla iç içe olan belediyelerin önemli bir iletişim aracı olan spor hizmetlerini halka sunması sağlıklı bir toplum yapısı

oluşmasında önemli bir adım olacaktır (Çoban, 2002). Ayrıca, belediyeler tarafından spor hizmeti sunulması halk ile belediyeler arasındaki ilişkinin kuvvetlenmesi açısından da önemlidir.

Belediyeler, halkın spora ilişkin beklenti, istek ve ihtiyaçlarının karşılanmasında yerel ölçekte sorumlu idari birimlerdir ve dolayısıyla anayasal haklardan biri olan spordan en yüksek faydanın sağlanması ve beklentilerin karşılanması noktasında sorumludurlar (Atalay, Yücel ve Korkmaz, 2016). Bu bilgiler ışığında belediyelerin spor hizmetlerinin halk tarafından nasıl karşılandığının tespitinin, belediyelerin yapacağı yatırımların ve sunacağı hizmet çeşitliliğinin belirlenmesinde oldukça önemli olduğu söylenebilir. Bu doğrultuda bu çalışmanın amacı, halkın belediyelerin verdiği spor hizmetlerine yönelik algı ve beklentilerinin araştırılmasıdır.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada, halkın belediyelerin sunduğu spor hizmetlerine yönelik algılarını ve beklentilerini daha net bir şekilde tespit edebilmek amacıyla karma yöntem kullanılmıştır. Karma yöntem, bir çalışmada nicel ve nitel yöntemin bir arada kullanılması şeklinde açıklanabilir (Baki ve Gökçek, 2012). Nicel ve nitel yöntemi bir arada kullanmak araştırma problemlerinin daha iyi anlaşılmasını sağladığı (Creswell, 2006) için bu çalışmada karma yöntem tercih edilmiştir.

Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini güncel verilere göre Sakarya ili merkez ilçesi olan Adapazarı'nda ikamet eden 271.515 kişi oluşturmaktadır (tuik.gov.tr, Erişim Tarihi: 03.08.2019). Örneklem grubunu ise kolayda örneklem yoluyla seçilen toplam 288 katılımcı oluşturmuştur. Örneklem büyüklüğünün hesaplanmasında bazı araştırmacılar soru sayısının 10 katı örneklem grubu olması gerektiğini (Nunnally, 1978; Gürbüz ve Şahin, 2018), bazı araştırmacılar 4 katı olması gerektiğini (Tabachnick ve Fidel, 1996) bazı araştırmacılar ise soru sayısının 5 katı örneklem grubu olması gerektiğini belirtmişlerdir (Büyüköztürk ve diğerleri, 2008). Bu bilgiler doğrultusunda ulaşılan örneklem büyüklüğünün yeterli olduğu kabul edilmiştir.

Tablo 1: Örneklem Grubunun Demografik Özellikleri

Demografik Değişkenler	Alt Gruplar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Erkek	147	51,0
	Kadın	141	49,0
Yaş	16-25	36	12,5
	26-35	76	26,4
	36-45	140	48,6
	46-55	24	8,3
	56 ve üzeri	12	4,2
Meslek	Kamu çalışanı	69	24,0
	Özel sektör çalışanı	121	42,0
	Öğrenci	20	6,9
	Emekli	12	4,2
	Ev hanımı	66	22,9
Bu İlçede İkamet Ettiği Süre	1 yıldan az	5	1,7
	1-5 yıl	28	9,7
	6-10 yıl	39	13,5
	11-15 yıl	33	11,5
	16-20 yıl	33	11,5
	21 yıl ve üzeri	150	52,1
Aylık Gelir Düzeyi	2000 TL ve altı	78	27,1
	2001-4000 TL	121	42,0
	4001-6000 TL	60	20,8
	6001 ve üzeri	29	10,1
Eğitim Durumu	İlkokul	24	8,3
	Ortaokul	27	9,4
	Lise	100	34,7
	Üniversite	109	37,8
	Lisansüstü	28	9,7
Düzenli Olarak Spor Yapma Durumu	Evet	67	23,3
	Hayır	221	76,7
Spor Hizmetlerini Yeterli Bulup Bulmama Durumu	Evet	80	27,8
	Hayır	208	72,2

Tablo 1 incelendiğinde katılımcıların çoğunun erkek, 36-45 yaş grubunda, özel sektör çalışanı, 21 yıl ve daha üstü sürelerdir Adapazarı ilçesinde oturan, 2001-4000 TL arası gelir düzeyine sahip ve üniversite mezunu olduğu; çoğunun düzenli olarak spor yapmadığı ve sunulan spor hizmetlerini yeterli bulmadığı görülebilir.

Verilerin Toplanması

Verilerin toplanmasında kullanılan anket formu, Çoban (2002) tarafından spor hizmetleri konusunda halkın belediyelerden beklentilerini araştırmak amacıyla hazırlanmış ve Avcılar (2016) tarafından çeşitli çalışmalar derlenerek düzenlenmiş

olan formun araştırmacılar tarafından güncellenmesiyle oluşturulmuştur. Araştırmada kullanılan anket formunda katılımcıların demografik bilgilerini belirlemeye yönelik 7 soru, araştırma yapılan ilçede sunulan spor hizmetlerini yeterli bulup bulmadıklarını belirlemeye yönelik iki seçenekli (evet/hayır) 1 soru, spor hizmetleri ve spor tesisleriyle alakalı düşüncelerini öğrenmeye yönelik olarak 5'li likert şeklinde hazırlanmış 18 soru ve spor hizmetlerini yeterli bulmayanların beklentilerini belirlemek için hazırlanmış 1 adet açık uçlu soru yer almaktadır. Hazırlanan anket formu araştırmacılar tarafından katılımcılara bizzat dağıtılmış ve doldurulması sağlanmıştır.

Verilerin analizi

Nicel verilerin analizinde IBM SPSS 25.0 paket programı kullanılmıştır. Açık uçlu olarak sorulan soruya gelen cevaplardan oluşan nitel verilerin kodlama ve deşifre işlemleri ise araştırmacılar tarafından yapılmıştır. Verilerin normal dağılıp dağılmadığının belirlenmesi amacıyla Kolmogrov-Smirnov testi sonucuna ($p < 0,05$) ve Skewness ve Kurtosis değerlerine bakılmış ve verilerin normal dağılmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Verilerin analizinde yüzde/frekans analizinin yanı sıra parametrik olmayan testlerden Mann Whitney-U ve Kruskal Wallis testleri kullanılmıştır. Büyüköztürk (2018), Kruskal Wallis testi sonucunda fark tespit edildiği durumlarda farkın hangi gruptan kaynaklandığının tespit edilebilmesi için SPSS 18 ve üstü sürümlerde yer alan çoklu karşılaştırma testlerinin kullanılmasını bir seçenek olarak belirtmiştir. Bu bilgi doğrultusunda Kruskal Wallis testi sonucunda fark tespit edildiği durumlarda çoklu karşılaştırma testlerinden yararlanılmıştır.

Bulgular

Tablo 2: Katılımcıların Anket Sorularına Verdikleri Yanıtlar

SORULAR	1		2		3		4		5	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Günümüzde, insanların hareket ihtiyacının karşılanması bir problem haline gelmiştir.	25	8,7	21	7,3	44	15,3	36	12,5	162	<u>56,3</u>
Halkın boş zamanlarını spor aktiviteleri ile değerlendirilmelerinden belediyeler sorumludur.	17	5,9	25	8,7	45	15,6	54	18,8	147	<u>51,0</u>
Hizmet verdikleri bölgeye spor hizmeti götüren belediyenin saygınlığı artar.	7	2,4	3	1,0	14	4,9	36	12,5	228	<u>79,2</u>

Belediye ve halk arasındaki ilişkinin geliştirilmesinde spor hizmetlerinin ve aktivitelerinin önemli bir yeri vardır.	8	2,8	5	1,7	22	7,6	60	20,8	193	67,0
Belediyelerin yaptırmış olduğu spor tesislerinin veya rekreasyon alanlarının işletmesi özelleştirilmelidir.	168	58,3	31	10,8	35	12,2	27	9,4	27	9,4
Belediyelerin sunduğu spor hizmetleri halkın ihtiyaç, beklenti ve taleplerini karşılamalıdır.	7	2,4	4	1,4	8	2,8	30	10,4	239	83,0
Spor konusundaki ihtiyaç ve beklentileri belediye yetkililerine iletebiliyorum.	113	39,2	51	17,7	29	20,5	36	12,5	29	10,1
Belediyelerin yapmış olduğu sportif etkinliklerden zamanında haber alabiliyorum.	129	44,8	41	14,2	58	20,1	38	13,2	22	7,6
Belediye belirli bir ücret karşılığı spor hizmeti sunarsa yararlanmak isterim.	42	14,6	13	4,5	46	16,0	56	19,4	131	45,5
Belediyelerin spor hizmetlerindeki ve tesislerindeki başarısı siyasi tercihim belediye lehinde etkiler.	92	31,9	10	3,5	38	3,2	49	17,0	99	34,4
Oyun ve spor alanları yapmak veya yaptırmamanın belediyelerin görevleri arasında olduğunu düşünüyorum.	8	2,8	5	1,7	14	4,9	43	14,9	218	75,7
Yaptırdığı spor tesislerini işletmek veya işletmek belediyelerin görevleri arasında olduğunu düşünüyorum.	20	6,9	11	3,8	42	14,6	57	19,8	158	54,9
Belediyelerin mahallelerde yapmış olduğu spor tesislerinden yeterince faydalanabiliyorum.	85	29,5	55	19,1	73	25,3	31	10,8	44	15,3
Belediyeler spor hizmetlerini siyasi tercihlere veya politik kaygılara göre mahallelere götürüyor.	76	26,4	29	10,1	61	21,2	34	11,8	88	30,6
İlçemizde yer alan spor tesisleri ihtiyaçları karşılayacak sayıdadır.	150	52,1	51	17,7	45	15,6	19	6,6	23	8,0
İlçemizde yer alan spor tesisleri ihtiyaçları karşılayacak niteliktedir.	143	49,7	51	17,7	55	19,1	23	8,0	16	5,6
İlçemizde yer alan spor tesislerinde yeterli düzeyde uzman personel vardır.	101	35,1	58	20,1	77	26,7	35	12,2	17	5,9
Belediye, spor hizmetlerine ilişkin yasalarda yer alan görevlerini yerine getirmektedir.	62	21,5	52	18,1	87	30,2	58	20,1	29	10,1

Tablo 2 incelendiğinde; anket soruları içerisinde yer alan “*Belediyeler spor hizmeti götürürken halkın ihtiyaç, beklenti ve taleplerini göz önünde bulundurmalıdır*” ifadesine katılımcıların %83’ü tamamen katıldıklarını, %10,4’ü ise katıldıklarını ifade etmişlerdir. Toplamda katılımcıların %93,4’ü bu ifadeye pozitif yönlü cevap vermişlerdir. Bu ifadeye negatif görüş bildirenlerin oranı ise yalnızca %3,8’dir. Anket soruları içerisinde yer alan “*Belediyelerin hizmet verdikleri bölgeye spor hizmeti getirmesi o belediyenin saygınlığını artırır*” ifadesine katılımcıların %79,2’si tamamen katıldıklarını, %12,5’i ise katıldıklarını ifade etmişlerdir. Toplamda katılımcıların %91,7’si bu ifadeye pozitif yönlü cevap vermişlerdir. Bu ifadeye negatif yönlü görüş bildirenlerin oranı ise yalnızca %3,4’tür. Anket soruları içerisinde yer alan “*Belediyelerin görevleri arasında oyun ve spor alanları yapmak veya yaptırmak olduğunu düşünüyorum*” ifadesine katılımcıların %75,7’si tamamen katıldıklarını, %14,9’u ise katıldıklarını ifade etmişlerdir. Bu ifadeye pozitif yönlü cevap verenlerin oranı toplamda %90,6 iken negatif yönlü cevap verenlerin oranı %4,5’tir. Anket soruları içerisinde yer alan “*Belediye ve halk arasındaki ilişkinin geliştirilmesinde spor hizmetleri ve aktivitelerinin önemli bir yeri olduğunu düşünüyorum*” ifadesine katılımcıların %67’si tamamen katıldıklarını, %20,8’i ise katıldıklarını ifade etmişlerdir. Bu ifadeye pozitif yönlü cevap verenlerin oranı toplamda %87,8 iken negatif yönlü cevap verenlerin oranı %4,5’tir.

Anket soruları içerisinde yer alan “*Belediyelerin yaptırmış olduğu spor tesislerini veya rekreasyon (serbest zaman) alanlarının işletmesi özelleştirilmelidir*” ifadesine katılımcıların %58,3’ü kesinlikle katılmadıklarını, %10,8’i ise katılmadıklarını ifade etmişlerdir. Bu ifadeye katılmayanların toplam oranı %69,1 iken katıldıkları yönünde görüş bildirenlerin oranı %18,8 seviyesindedir. Öte yandan katılımcıların %74,7’si yapılan spor tesislerini işletmek veya işlettiriminin belediyenin görevleri arasında olduğunu, %69,8’i ilçede yer alan spor tesislerinin ihtiyaçları karşılayacak sayıda olmadığını, %67,4’ü ilçede yer alan spor tesislerinin ihtiyaçları karşılayacak nitelikte olmadığını, %69,8’i halkın boş zamanlarını spor aktiviteleri ile değerlendirmelerinden belediyelerin sorumlu olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 3: Yaş Değişkenine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Yaş Grubu	n	Sıra Ortalaması	Ki-Kare	sd	p	Fark
16-25 (1)	36	140,68	10,402	4	,034*	3-4
26-35 (2)	76	138,38				
36-45 (3)	140	153,77				
46-55 (4)	24	100,71				
56 ve üzeri (5)	12	174,17				

*p<0,05

Katılımcıların yaş değişkenine göre anket sorularına verdikleri yanıtlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığının tespit edilmesi amacıyla yapılan Kruskal Wallis testi sonucunda yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir (p<0,05). Farkın kaynağının tespit edilmesi için yapılan çoklu karşılaştırma testi sonucunda ise farkın 36-45 yaş grubunda olanlar ile 46-55 yaş grubunda olanların görüşleri arasında olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4: Eğitim Durumu Değişkenine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Eğitim Durumu	n	Sıra Ortalaması	Ki-Kare	sd	p	Fark
İlkokul (1)	24	156,69	12,558	4	,014*	3-5
Ortaokul (2)	27	145,91				
Lise (3)	100	123,00				
Üniversite (4)	109	152,87				
Lisansüstü (5)	28	176,91				

*p<0,05

Katılımcıların eğitim durumu değişkenine göre anket sorularına verdikleri yanıtlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığının tespit edilmesi amacıyla yapılan Kruskal Wallis testi sonucunda katılımcıların eğitim durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir (p<0,05). Farkın kaynağının tespit edilmesi için yapılan çoklu karşılaştırma testi sonucunda ise farkın lise mezunu olanlar ile lisansüstü mezunu olanların görüşleri arasında olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 5: Katılımcıların Spor Hizmetlerini Yeterli Bulup Bulmama Değişkenine Göre Mann Whitney-U Testi Sonuçları

Spor Hizmetlerini Yeterli Buluyor musunuz?	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	Z	p
Evet	80	176,89	14151,50	5728,500	-4,098	,000*
Hayır	208	132,04	27464,50			

*p<0,05

Katılımcıların spor hizmetlerini yeterli bulup bulmama değişkenine göre anket sorularına verdikleri yanıtlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığının tespit edilmesi amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda katılımcıların eğitim durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir (p<0,05).

Öte yandan cinsiyet, meslek, ilçede ikamet ettiği süre, aylık gelir düzeyi ve düzenli olarak spor yapma durumu değişkenlerine yönelik yapılan testlerde

katılımcıların anket sorularına verdikleri yanıtlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Tablo 6: Katılımcıların İlçede Sunulan Spor Hizmetlerine Dair Beklentileri

	Maddeler	f
1	Tesis sayısının artırılması gerektiği (yüzme havuzu, tenis kortları, bisiklet yolları, yürüyüş yolları vb.)	117
2	Belediyeye ait nitelikli ve ücretsiz spor salonlarının yapılması gerektiği	50
3	Yapılan aktivite sayısı ve spor dallarının çeşitliliğinin artırılması gerektiği	40
4	Spor hizmetlerinin tanıtım ve reklam faaliyetlerinin artırılması gerektiği	35
5	Spor tesislerine ulaşım sorununun çözülmesi gerektiği (diğer ilçelerden merkez ilçeye ulaşım ve servis eksikliği)	30
6	Belediye bünyesindeki yaz okullarındaki spor dalı çeşitliliğinin ve kontenjanların artırılması gerektiği	22
7	Belediyeye ait düşük ücretli ve nitelikli spor salonları yapılması gerektiği	20
8	Tesislerin bakımlarının daha sık ve düzenli olarak yapılması gerektiği	20
9	Açık spor alanı sayısı ve bu alanlardaki spor malzemesi eksikliğinin giderilmesi gerektiği	20
10	Kadınlara yönelik spor alanları yapılması gerektiği	8
11	Belediyelerce yürütülen spor faaliyetlerinin sadece yaz aylarıyla sınırlı kalmaması gerektiği	8

Belediye tarafından sunulan spor hizmetlerini yeterli bulmayan katılımcılara yönelik olarak sorulan “*sizce neler yapılmalıdır?*” ifadesine gelen yanıtlar incelendiğinde katılımcıların en çok tesis sayısının azlığından bahsettiği ve yüzme havuzu, bisiklet yolu, yürüyüş yolu, tenis kortları gibi tesislerin sayısının artırılması gerektiğine dair beyanda buldukları tespit edilmiştir. Bu görüş katılımcılar tarafından 117 defa tekrarlanmıştır. “*Belediyeye ait nitelikli ve ücretsiz spor salonlarının yapılması gerektiği (50 tekrar)*”, “*yapılan aktivite sayısı ve spor dallarının çeşitliliğinin artırılması gerektiği (40 tekrar)*” gibi ifadeler de katılımcılar tarafından sıklıkla tekrarlanan diğer ifadelerdir.

Tartışma ve Sonuç

Belediyeler, halka spor hizmeti sunan önemli kurumlardan biridir. Belediyelerin halka sunacağı spor hizmetlerini planlarken bölgenin ihtiyaç ve beklenti ve taleplerini göz önünde bulundurarak gerekli yatırımları yapması gerekmektedir. Bu doğrultuda yapılacak yatırımlar halk tarafından benimsenecek ve atıl durumda kalmayacaktır. Anket soruları içerisinde yer alan “*Belediyeler spor hizmeti götürürken halkın ihtiyaç, beklenti ve taleplerini göz önünde bulundurmalıdır*” ifadesine katılımcıların verdikleri yanıtlar da bu görüşü destekler niteliktedir. Katılımcıların %93,4’ü de bu görüşe katıldıklarını belirtmişlerdir. Benzer bir şekilde Tez ve arkadaşları (2014) tarafından

yapılan çalışmada da yerel yönetimlerin halkın beklenti ve isteklerine karşılık verebilecek programların uygulanması gerektiğini tespit etmişlerdir.

Bilindiği üzere belediyeler karar organları halkça seçilen kamu tüzel kişileridir. Görevde olduğu süre boyunca belediye yönetimlerinin halka çeşitli hizmetler sunması ve halkın gözünde bir saygınlık kazanması bir sonraki seçim için kendilerine açık bir avantaj sağlamalarına yol açacaktır. Anket soruları içerisinde yer alan *“Belediyelerin hizmet verdikleri bölgeye spor hizmeti getirmesi o belediyenin saygınlığını artırır”* ifadesine %91,7’si katıldıklarını belirtmişlerdir. Benzer bir şekilde *“Belediye ve halk arasındaki ilişkinin geliştirilmesinde spor hizmetleri ve aktivitelerinin önemli bir yeri olduğunu düşünüyorum”* ifadesine de katılımcıların %87,8’i katıldıklarını belirtmişlerdir. Belediye ve halk arasındaki ilişkinin gelişmesi de hem şehrin gelişmesine katkı hem de belediye yönetimlerinin saygınlık kazanması açısından önemlidir. Benzer bir şekilde Avcılar (2016) ve Munusturlar ve Çelik (2012) tarafından yapılan çalışmalarda da belediyelerin sunduğu spor hizmetlerinin saygınlığını arttıracak sonucuna ulaşılmıştır. Çoban (2002) tarafından yapılan çalışmada ise belediyeler ile halk arasındaki ilişkinin geliştirilmesinde spor hizmetlerinin önemli bir yeri olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anayasa ve diğer yasalarla belediyelere halka spor hizmeti sunma görevi verilmiştir. Belediyeler de bu görevleri doğrultusunda halka rekreatif alanlar ve spor alanları oluşturmalıdır. Anket soruları içerisinde yer alan *“Belediyelerin görevleri arasında oyun ve spor alanları yapmak veya yaptırmak olduğunu düşünüyorum”* ifadesine katılımcıların %90,6’sı katıldıklarına yönelik görüş beyan etmişlerdir. Belediyeler sadece spor alanları yapmakla görevlerini yerine getirmiş sayılmazlar. Yaptıkları spor tesislerini işletmek veya işletmek de belediyelerin görevleri arasında olmalıdır. Benzer şekilde anket sorularından *“Belediyelerin görevleri arasında yaptırdığı spor tesislerini işletmek veya işletmek olduğunu düşünüyorum”* ifadesine katılımcıların %74,7’si katıldıklarını beyan ederek bu görüşü desteklemişlerdir.

Katılımcıların %69,8’i ilçede yer alan spor tesislerinin ihtiyaçları karşılayacak sayıda olmadığını, %67,4’ü ilçede yer alan spor tesislerinin ihtiyaçları karşılayacak nitelikte olmadığını belirtmişlerdir. Anket soruları içerisinde açık uçlu olarak yer alan *“Spor hizmetlerini yeterli bulmuyorsanız sizce neler yapılmalı?”* sorusuna gelen cevaplar incelendiğinde bu iki ifadeye verilen cevaplar daha anlamlı olacaktır. Bu soruya katılımcıların verdiği yanıtlar incelendiğinde katılımcıların en çok *“tesis sayısının artırılması gerektiği (117 tekrar)”* ifadesini ve *“Belediyeye ait nitelikli ve*

ücretsiz spor salonlarının yapılması gerektiği (50 tekrar)” ifadesini belirttiği tespit edilmiştir.

Belediyelerce sunulan spor hizmetlerinin halk tarafından yeterli bulunup bulunmadığının belirlenmesi ve halkın bu konuya dair görüşlerinin tespiti amacıyla yapılan bu çalışma sonucunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

- Belediyeler spor hizmeti sunarken halkın ve bölgenin ihtiyaçlarına dikkat etmelidir.
- Belediyelerin spor hizmeti sunması saygınlıklarını artırır.
- Oyun ve spor alanları yapmak veya yaptırmak belediyelerin görevleri arasında yer almalıdır.
- Spor hizmetleri ve aktivitelerinin belediye ve halk arasındaki ilişkilerde önemli bir yeri vardır
- Yaptırdığı spor tesislerini işletmek veya işlettirmek belediyenin görevleri arasındadır.
- İlçede bulunan tesis sayısı katılımcılar tarafından yeterli bulunmamaktadır.
- Katılımcılar daha nitelikli ve ücretsiz spor salonlarının yapılmasını gerektiğini düşünmektedir.
- Katılımcılar, yapılan aktivite ve spor branşı sayısının artırılması gerektiğini ve reklam tanıtım hizmetlerinin yeterli olmadığını belirtmişlerdir.
- Katılımcıların verdiklerini yanıtlar yaş, eğitim durumu ve spor hizmetlerini yeterli bulup bulmama değişkenlerine göre farklılık göstermektedir.
- Katılımcıların verdikleri yanıtlar cinsiyet, meslek, ilçede ikamet etme süresi, ekonomik durum, düzenli olarak spor yapıp yapmama durumuna göre farklılık göstermemektedir.

Kaynaklar

5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, (2004). T.C. Resmî Gazete, 25531, 10 Temmuz 2004.

5393 Sayılı Belediye Kanunu (2005). T.C. Resmî Gazete, 25874, 13 Temmuz 2005.

Akşar, T. (2010). *Futbolun Ekonomi Politikası*, İstanbul: Literatür Yayınları.

Atalay, A., Yücel, A. S., & Korkmaz, H. M. (2016). *Türkiye’de Spor Hizmetlerinin Yerelleşmesine İlişkin Belediye Başkanlarının Görüşlerinin İncelenmesi. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 14(1). 63-74.

Atalı, L. (2015). *Büyükşehir Belediyeleri Stratejik Planlarında Spor İle İlgili Amaç ve Hedeflerin Analizi. Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri Dergisi*. 10(1). 48-56.

- Avcılar, M. (2016). *Yerel Yönetimlerin Sunduğu Spor Hizmetlerine İlişkin Halkın Görüşleri (İstanbul Çekmeköy İlçesi Örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Baki, A. ve Gökçek, T. (2012). *Karma Yöntem Araştırmalarına Genel Bir Bakış. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*. 11 (42). 1-21.
- Büyüköztürk, Ş. (2018). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı İstatistik, Araştırma Deseni, SPSS Uygulamaları ve Yorum*. (24.Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. (1.Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Creswell, J.W. (2006). *Understanding Mixed Methods Research*. http://www.sagepub.com/upm-data/10981_Chapter_1.pdf
- Çoban, B. (2002). *Spor Hizmetlerine İlişkin Halkın Belediyelerden Beklentileri (Elazığ Belediyesi Örneği)*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çoban, B. ve Devecioğlu, S. (2006). Türkiye'deki Belediye Başkanlarının Spor Hizmetlerine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 11(1). 49-60.
- Gürbüz, S., & Şahin, F. (2018). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri Felsefe-Yöntem-Analiz*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Kurtipek, S., & Yenel, F. (2019). Türkiye'de Yerel Yönetimler ve Spor. (2.Baskı). A. Azmi Yetim (Ed.) içinde *Yönetim ve Spor*. (s.431-460). Ankara: Gazi Kitapevi.
- Munusturlar, S., & Çelik, V. O. (2012). *Üniversite Öğrencilerinin Yerel Yönetimlerin Bir Rekreasyon Faaliyeti Olarak Spor Hizmetleri Hakkında Görüşleri – Eskişehir Tepebaşı Belediyesi Örneği*. 1.Rekreasyon Araştırmaları Kongresi.
- Nunnally, J. C. (1978). *Psychometric Theory*. New York: McGraw Hill.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (1996). *Using Multivariate Statistics*. (3 Ed.). New York: Harper Collins.
- Teixeira, M. R. C., & Riberio, T. M. P. (2016). Sport Policy and Sport Development: Study of Demographic, Organizational, Financial and Political Dimensions to the Local Level in Portugal. *The Open Sports Sciences Journal*. 9(1), 26-34.
- Tez, Ö., Doğan, Ö., Yavaş, Ö., Erkaya, E., Tavazar, H., & Güzel, P. (2014). Yerel Yönetimlerde Serbest Zaman ve Rekreasyon Hizmetleri – İzmir İli Örneği. *International Journal of Science Culture and Sport*. 2(Özel Sayı 1), 511-524.

Üzüm, H., Yeşildağ, B., Karlı, Ü., Ünlü, H., Parlar, F.M., Çokpartal, C., & Tekin, N. (2016). Kamu ve Özel Spor Merkezi Müşterilerinin Hizmet Kalitesi Algılarının İncelenmesi. *AİBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 16(3). 167-180.

www.tuik.gov.tr (Erişim Tarihi: 03.08.2019).

Yücel, A.S., Atalay, A., & Korkmaz, M. (2016). *Türkiye’de Yerel Yönetimler ve Spor Hizmetleri*. İstanbul: Nobel Akademik Yayıncılık.

Zengin, E., & Öztaş, C. (2008). *Yerel Yönetimler ve Spor*. Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi. (55). 49-78.